

Sygn. akt V CZ 93/10

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

SSN Marek Sychowicz

w sprawie z powództwa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
w W., Biura Terenowego we W.

przeciwko L. T.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 lutego 2011 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego Sądu Gospodarczego
w Ś.

z dnia 30 sierpnia 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 18 maja 2010 r. Sąd Okręgowy w Ś. oddalił apelację pozwanego wniesioną przez jego pełnomocnika – ustanowionego z urzędu radcę prawnego. Pełnomocnikowi doręczony został odpis wyroku z uzasadnieniem, ale nie wniósł on skargi kasacyjnej, ponieważ – na jego wniosek motywowany złym stanem zdrowia – dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. pismem z dnia 21 czerwca 2010 r. wyznaczył innego pełnomocnika (A. D.), która złożyła skargę kasacyjną z wnioskiem o zwolnienie pozwanego od opłaty kasacyjnej. Na wezwanie sądowe o przedstawienie umocowania do działania w postępowaniu kasacyjnym przedłożyła ona tylko pismo dziekana OIRP z dnia 21 czerwca 2010 r., wobec czego Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2010 r. odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu pozwany (właściwie reprezentowany) wniósł o uchylenie tego postanowienia, powołując się na naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Skarżący wyraził zapatrywanie, że wnoszący skargę kasacyjną pełnomocnik był uprawniony z mocy ustanowienia go pełnomocnikiem z urzędu. Ponadto Sąd Okręgowy miał obowiązek rozstrzygnąć wniosek pozwanego o zwolnienie od opłaty kasacyjnej, co było warunkiem ubiegania się o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu kasacyjnym. Zwrócił ponadto uwagę, że ewentualne wygaśnięcie pełnomocnictwa w dacie wydania wyroku przez Sąd odwoławczy uzasadniało doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem bezpośrednio pozwanemu z odpowiednim pouczeniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W uchwale z 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07 (OSNC 2008, nr 11, poz. 122), mającej moc zasady prawnej, Sąd Najwyższy stwierdził, że pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z mocy samego prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym. Wykładnia ta znalazła wyraz w art. 118 § 2 k.p.c., wprowadzonym ustawą nowelizującą z dnia 17 grudnia 2009 r. (Dz.U. z 2010 r., Nr 7, poz. 45). Nie jest zatem uzasadnione twierdzenie pozwanego, że ustanowienie dla niego pełnomocnika (radcy prawnego) z urzędu przed sądami powszechnymi rozciągnęło się na postępowanie kasacyjne. Skarżący

odwołał się w tym zakresie do judykatury, która utraciła aktualność, w szczególności po dokonaniu zmian legislacyjnych.

Sąd Okręgowy trafnie dostrzegł nieumocowanie pełnomocnika wnoszącego skargę kasacyjną i wezwał go do usunięcia tego braku w trybie art. 398⁶ § 1 k.p.c., a następstwem niewykonania tego obowiązku było odrzucenie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Skarżący nie wykazał, że czynności Sądu Okręgowego były nieprawidłowe i miały wpływ na odrzucenie skargi kasacyjnej. Sąd ten nie miał obowiązku ustanowienia pełnomocnika z urzędu, gdyż w skardze kasacyjnej taki wniosek bezspornie nie został zamieszczony. Niestłusznie ponadto pozwany uważa, że konieczną przesłanką ustanowienia pełnomocnika z urzędu jest wcześniejsze zwolnienie strony od kosztów sądowych, w całości lub w części. Wymaganie takie wprawdzie istniało, ale zostało derogowane z porządku prawnego wyrokiem Trybunału Konstytucyjnej z dnia 16 czerwca 2008 r., P37/07 (Dz.U. Nr 110, poz. 706). Aktualna treść art. 117 § 2 k.p.c. nie przewiduje już takiego wymagania. Nie można również podzielić sugestii skarżącego, iż jego osobiste działanie po wydaniu wyroku odwoławczego mogłoby być bardziej skuteczne niż działanie za pośrednictwem profesjonalnej pełnomocnika (por. art. 94 § 2 i 95 k.p.c.).

Należało w konsekwencji oddalić zażalenie (art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).